ID-DIRETTORAT GĦAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
Id-Dipartiment tat-Tmexxija tal-Kurrikulu
It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv

Rotta 2

L-Eżamijiet Annwali tal-Iskejjel Sekondarji 2015

IR-RABA' SENA	**IL-MALTI**	**L-ISKEMA TAL-MARKI**

		Il-Marki	**Il-Kummenti**
IL-FEHIM MIS-SMIGĦ		**10 marki**	
F'din it-taqsima ma jitnaqqsux marki għall-ortografija.			
1.	a. disa' darbiet aktar mill-foqra.	**marka**	
2.	ċ. 12-il darba aktar mill-foqra.	**marka**	
3.	• Foster • irduppjaw • il-benefiċċji b'rabta mat-taxxa	**3 marki**	marka għal kull tweġiba
4.	miljuni	**marka**	iridu jingħataw iż-żewġ kelmiet biex tingħata l-marka
5.	dollaru	**marka**	
6.	terz/⅓	**marka**	aċċetta wkoll "wieħed minn tlieta"
7.	2	**marka**	aċċetta wkoll "żewġ"
8.	40	**marka**	aċċetta wkoll "erbgħin"
L-EWWEL TAQSIMA: IL-LINGWA		**50 marka**	
1A	**FEHIM IT-TEST**	**10 marki**	
F'din it-taqsima ma jitnaqqsux marki għall-ortografija.			
1.	minħabba li fih jinħema l-biċċa l-kbira tal-ħobż li jittiekel f'pajjiżna	**marka**	aċċetta wkoll kull tweġiba b'tifsira simili
2.	• mit-Taljan "mal'aria" • li tfisser "arja ħażina"	**2 marki**	marka għal kull tweġiba; għall-ewwel tweġiba aċċetta wkoll "mit-Taljan"
3.	• Il-Marsa kien hemm ħafna malarja minħabba l-ilma qiegħed • allura ħarġet liġi biex il-fran tal-ħobż jinbnew in-naħa ta' Ħal Qormi ħalli d-duħħan li joħroġ miċ-ċmieni, ibiegħed il-marda lil hemm.	**2 marki**	marka għal kull tweġiba; aċċetta wkoll kull tweġibiet b'tifsira simili

4.	Il-Gvernijiet ħarġu liġijiet biex jirregolaw: • il-bini tal-fran • il-kwalità tal-ħobż • il-prezz tal-ħobż	**marka**	l-istudenti mistennija jagħtu tweġiba waħda minn dawn it-tlieta
5.	• in-nies ma baqgħetx tagħmel il-ħobż tagħha • kien hemm min ma baqax kapaċi jagħmel il-ħobż tiegħu • kien hemm min ma kellux il-qamħ tiegħu	**2 marki**	marka għal kull raġuni; aċċetta wkoll kull tweġiba b'tifsira simili
6.	• fit-taħlita u l-ingredjenti li jħawruhom bihom	**2 marki**	Aċċetta tweġibiet li jaqblu mas-sens tas-silta
1B	**GĦARFIEN IL-LINGWA**	**5 marki**	
F'din it-taqsima ma jitnaqqsux marki għall-ortografija.			
1.	(i) jipprovdi/jagħti	**marka**	aċċetta wkoll kull tweġiba b'tifsira simili
	(ii) in-naħat/l-inħawi	**marka**	aċċetta wkoll kull tweġiba b'tifsira simili
2.	Mhux bilfors li kulħadd għandu l-istess gosti u preferenzi fejn jidħol il-ħobż Malti	**marka**	aċċetta wkoll kull tweġiba b'tifsira simili
3.	missirijietna	**marka**	
4.	jolqtu	**marka**	importanti li tingħata din il-kelma biss biex tingħata l-marka
1Ċ	**IL-GRAMMATIKA**	**10 marki**	
Matul dan it-taħriġ jekk f'xi tweġiba l-istudenti jkollhom żball ortografiku ma jiħdux il-marka allokata.			
1.	ħarxa, kbira	**marka**	taċċettax aġġettivi li huma newtrali bħal *l-ogħla*
2.	bosta	**marka**	
3.	ir-Repubblika tal-Maċedonja; ix-Xmara Vardar; Sar; Ibħra Adrijatiku u Eġew; Danubju; il-Baħar l-Iswed	**marka**	waħda minnhom; aċċetta wkoll "Maċedonja", "Vardar", "Adrijatiku" u "Eġew"
4.	nixxiegħa	**marka**	

5.	elfejn, seba' mija u erbgħa u sittin	**marka**	importanti li n-numri jinkitbu sew; f'każ li l-ewwel konġunzjoni "u" titħalla barra imma n-numri jinkitbu tajjeb, agħti l-marka sħiħa
6.	ĊENTR	**marka**	
7.	-at	**marka**	
8.	magħrufa	**marka**	
9.	mix-xmara tiżbokka fil-baħar	**marka**	trid tkun tajba kollha biex tingħata l-marka
10.	kienu jiddominaw	**marka**	trid tkun tajba kollha biex tingħata l-marka
1D	**IL-KITBA L-QASIRA**	**5 marka**	
Imxi mal-iskema ta' marki li ġejja. L-istudenti jridu jagħżlu rapport (i) jew (ii). F'din it-taqsima jitnaqqsu l-marki għall-ortografija. F'każ li l-kitba tkun 10% anqas mill-ammont mitlub, naqqas marka għal kull 10 kelmiet nieqsa.			
	It-Titlu/titlu xieraq	**marka**	
	L-Ortografija (titnaqqas il-marka jekk hemm 5 żbalji jew aktar).	**marka**	
	Il-Kontenut (i): importanti li jissemmew fost l-oħrajn il-punti li ġejjin: • meta sar l-avveniment? • fejn sar l-avveniment? • kemm marru nies jarawh? • x'tip ta' kanzunetti tkantaw? • x'qalu n-nies? • kemm dam għaddej il-kunċert?	**3 marki**	ara l-punti msemmija taħt "Il-Kontenut" fil-kolonna tal-ġenb
	Il-Kontenut (ii): importanti li jissemmew fost l-oħrajn il-punti li ġejjin: • kemm ħadu sehem nies fl-avveniment? • kemm inġabru flus? • minn fejn bdiet il-ġirja? • fejn intemmet il-ġirja? • kulħadd kellu jiġri bilfors? • kien hemm min mexa minflok?	**3 marki**	ara l-punti msemmija taħt "Il-Kontenut" fil-kolonna tal-ġenb

1E	IL-KOMPONIMENT	20 marka	

Imxi mal-iskema ta' marki li ġejja. L-istudenti jridu jagħżlu titlu wieħed. F'din it-taqsima jitnaqqsu l-marki għall-ortografija. F'każ li l-kitba tkun 10% anqas mill-ammont mitlub, naqqas marka għal kull 10 kelmiet nieqsa.

L-ESPRESSJONI BIL-MALTI *l-użu tal-espressjonijiet, l-idjomi, il-vokabularju, il-punteġġjatura u l-binja tas-sentenzi*	Tajjeb ħafna (5)	Tajjeb (4)	Mhux ħażin (3)	Batut (2)	Batut Ħafna (1)
L-IDEAT FIL-KITBA *il-qbil mas-suġġett, is-sekwenza minn ħsieb għal ieħor, l-istil tal-kitba*	Tajjeb ħafna (5)	Tajjeb (4)	Mhux ħażin (3)	Batut (2)	Batut Ħafna (1)
L-IŻVILUPP TAL-KITBA *imqassma f'paragrafi bid-daħla, il-qalba u l-għeluq; il-qbil bejn il-partijiet kollha; il-ġeneru mħaddem tajjeb; fiha l-ammont ta' kliem mitlub*	Tajjeb ħafna (5)	Tajjeb (4)	Mhux ħażin (3)	Batut (2)	Batut Ħafna (1)
L-ORTOGRAFIJA	Bla żbalji ortografiċi (5)	Minn 2 sa 5 żbalji differenti (4)	Minn 6 sa 10 żbalji differenti (3)	Minn 11 sa 15-il żball differenti (2)	Minn 16 sa 20 żball differenti (1)

IT-TIENI TAQSIMA: IL-LETTERATURA		30 marka	
2A	IR-REFERENZA GĦALL-KUNTEST: IL-POEŻIJA *(BEJN ĦALTEJN)*	15-il marka	

F'din it-taqsima ma jitnaqqsux marki għall-ortografija. L-istudenti jridu jagħżlu referenza għall-kuntest (i) jew (ii).

(i)	Quo Vadis		
1.	• il-ħarruba • vers: 9 "qed tħares madwarha"/ vers: 10 "ħa tara"	2 marki	tingħata marka għall-ewwel tweġiba u marka għat-tieni tweġiba
2.	• vers: 1 "Waħidha"; vers: 2 "fuq l-għolja ġeblija"; vers: 3 "imbiegħda mill-bqija ta' ħutha"; vers: 6 "ix-xwejħa ħarruba"; versi: 7-8 "magħtuba/mit-toqol tas-snin"; versi: 9-10 "qed tħares madwarha/ħa tara" • *tweġibiet varji*	4 marki	jingħataw 2 marki għall-ewwel tweġiba u 2 marki għat-tieni tweġiba; fil-każ tat-tieni tweġiba aċċetta tweġibiet varji li jagħmlu sens

3.		• il-bnedmin huma ppreżentati bħala li m'għandhomx kwiet; moħħhom biex jonfqu ġidhom; m'għandhomx sens ta' stabbiltà f'ħajjithom; ma jwaqqafhom l-ebda tip ta' temp; ma jafux jistrieħu; moħħhom biss fil-flus u l-ġid tad-dinja • il-konklużjoni hi li l-bniedem moħħu biss fil-ġid tad-dinja u qed jitlef il-valuri veri tal-ħajja	**2 marki**	tingħata marka għall-ewwel tweġiba (almenu jissemmew żewġ karatteristiċi) u marka għat-tieni tweġiba; fil-każ tat-tieni tweġiba jeżistu tweġibiet varji
4.		• fl-ewwel strofa naraw li l-ħarruba tinsab waħidha, fuq għolja, 'il bogħod mis-siġar l-oħrajn, fin-nofs tal-wied. Bis-saħħa ta' dan, il-ħarruba tista' tosserva n-nies għaddejjin madwarha dejjem mgħaġġlin, u tosserva u tirrifletti • fit-tieni strofa naraw il-bnedmin li m'għandhomx kwiet; moħħhom biex jonfqu ġidhom; m'għandhomx sens ta' stabbiltà f'ħajjithom; ma jwaqqafhom l-ebda tip ta' temp; ma jafux jistrieħu; moħħhom biss fil-flus u l-ġid tad-dinja u ma jafux japprezzaw il-valuri veri tal-ħajja	**2 marki**	tingħata marka għall-ewwel tweġiba u marka għat-tieni tweġiba
5.	(i)	• versi: 19-20 ("Qatt ...")	**marka**	
	(ii)	• vers: 3 ("imbiegħda mill-bqija ta' ħutha) • vers: 6 ("ix-xwejħa ħarruba") • vers: 7 ("magħtuba") • vers: 9 ("qed tħares") • vers: 10 ("ħa tara") • vers: 12 ("taħseb")	**marka**	tweġiba waħda minn dawn
	(iii)	• versi: 13-14 ("mgħaġġlin" – "sejrin") • versi: 15-16 ("sabar" – "qabar")	**marka**	tweġiba waħda minn dawn
6.		• il-poeta jużahom biex permezz tagħhom inissel fina l-ħeġġa li naħsbu u nirriflettu fuq l-eżistenza tagħna	**2 marki**	aċċetta wkoll kull tweġiba b'tifsira simili
(ii)		***Niftakar ...***		
1.		• eleġija • titkellem fuq żewġ waqtiet importanti u opposti, sbieħ u koroh fil-ħajja tal-poeta	**2 marki**	tingħata marka għall-ewwel tweġiba u marka għat-tieni; fil-każ tat-tieni aċċetta tweġibiet varji li jagħmlu sens
2.	(i)	• versi: 5-6-7 ("U ...") • versi: 21-22-23 ("U ...")	**marka**	tweġiba waħda minn dawn
	(ii)	• vers: 2 ("il-mota ferrieħa")	**marka**	tagħtix il-marka jekk ma jissemmewx iż-żewġ elementi

	(iii)	• id-dawl u dija • tfawwar bil-qawwa bir-ragħwa	**marka**	Aċċetta tweġibiet li jagħmlu sens
3.		• *is-sens tas-smigħ*: "tal-qniepen il-mota ferrieħa", "l-Ave Maria ta' Schubert"; *is-sens tax-xamm*: "taż-żahar il-fwieħa"; *is-sens tal-mess*: "l-għafsa ta' idek ma' drieghi"; *is-sens tal-ħars*: "l-ħeġġa ta' wiċċek ħamrani"; *is-sens tat-tegħim*: "imb'għad ix-xampanja" • l-użu tas-sensi jgħin biex il-poeżija tingħata libsa reali	**4 marki**	tingħata marka għal kull sens li jissemma (sa 2), marka għall-eżempji li jissemmew (l-eżempji msemmija huma biss indikattivi) u marka għall-effett li jinħoloq (f'dan il-każ, aċċetta wkoll tweġibiet b'tifsira simili)
4.		il-ferħ taż-żwieġ joħroġ fl-ewwel strofa: • il-qniepen idoqqu mota ferrieħa, • il-kant tal-Ave Maria • il-fwieħa taż-żahar tal-fjur, • l-għafsa ta' idha ma' drieghu • il-wiċċ ħamrani tal-għarusa mimli ħeġġa • id-dawl tal-karozzella • il-ġemgħa mimlija ħrara • is-sbuħija tagħhom	**4 marki**	jingħataw 2 marki għal kull tweġiba (sa 2 eżempji)
5.		• l-għarajjes qed jitolbu l-ħarsien u l-protezzjoni tal-Madonna fiż-żwieġ tagħhom	**2 marki**	aċċetta tweġiba b'tifsira simili
2B		**IL-KOMPONIMENT LETTERARJU: IR-RUMANZETT *(IL-ĦARSA TA' RUŻANN)***	**15-il marka**	

Imxi mal-iskema ta' marki li ġejja. L-istudenti jridu jagħżlu komponiment letterarju (i) jew (ii). F'din it-taqsima jitnaqqsu l-marki għall-ortografija. F'każ li l-kitba tkun 10% anqas mill-ammont mitlub, naqqas marka għal kull 10 kelmiet nieqsa.

IL-BINJA TAL-KITBA *it-tagħrif mogħti hu marbut mal-mistoqsija; juri għarfien u analiżi tajba tat-test imsemmi; il-kontenut huwa strutturat sewwa u jsegwi minn parti għall-oħra b'mod naturali*	Tajjeb ħafna (5)	Tajjeb (4)	Mhux ħażin (3)	Batut (2)	Batut Ħafna (1)
L-IDEAT FIL-KITBA *l-ideat huma mfissra b'mod ċar u msaħħa b'referenzi u/jew kwotazzjonijiet mit-test imsemmi; tingħata l-interpretazzjoni u reazzjoni personali tat-test mistħarreġ*	Tajjeb ħafna (5)	Tajjeb (4)	Mhux ħażin (3)	Batut (2)	Batut Ħafna (1)
L-ORTOGRAFIJA	Bla żbalji ortografiċi (5)	Minn 2 sa 5 żbalji differenti (4)	Minn 6 sa 10 żbalji differenti (3)	Minn 11 sa 15-il żball differenti (2)	Minn 16 sa 20 żball differenti (1)